

Bruksela, 2 października 2026 r.
(OR. en)

13981/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0300 (NLE)

POLCOM 355
COWEB 123

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	1 października 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 524 final
Dotyczy:	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Radzie Generalnej Światowej Organizacji Handlu w sprawie wniosku Unii Europejskiej o przedłużenie zwolnienia WTO umożliwiającego przyznanie autonomicznych preferencji handlowych Bałkanom Zachodnim

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 524 final.

Załącznik: COM(2026) 524 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 1.10.2026 r.
COM(2026) 524 final

2026/0300 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Radzie
Generalnej Światowej Organizacji Handlu w sprawie wniosku Unii Europejskiej
o przedłużenie zwolnienia WTO umożliwiającego przyznanie autonomicznych
preferencji handlowych Bałkanom Zachodnim**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w Radzie Generalnej Światowej Organizacji Handlu (WTO) w związku z planowanym przyjęciem decyzji w sprawie przedłużenia zwolnienia WTO umożliwiającego Unii Europejskiej („UE”) przyznanie autonomicznych preferencji handlowych Bałkanom Zachodnim.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu

Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu (zwane dalej „porozumieniem WTO”) weszło w życie w dniu 1 stycznia 1995 r.

Unia Europejska jest stroną porozumienia.

2.2. Konferencja ministerialna i Rada Generalna WTO

Na podstawie art. IV ust. 1 porozumienia WTO konferencja ministerialna jest upoważniona do podejmowania decyzji we wszystkich sprawach związanych z wielostronnymi porozumieniami handlowymi.

Na podstawie art. IV ust. 2 porozumienia WTO w przerwach między sesjami konferencji ministerialnej jej funkcje pełni Rada Generalna.

Na podstawie art. IX ust. 1 tego porozumienia WTO zazwyczaj podejmuje decyzje w drodze konsensusu.

2.3. Planowany akt Rady Generalnej WTO

Na podstawie art. IX ust. 3 porozumienia WTO w wyjątkowych okolicznościach zobowiązanie nałożone na członka może zostać zawieszone.

Na wniosek UE Rada Generalna WTO może przyjąć decyzję o przedłużeniu istniejącego zwolnienia WTO umożliwiającego UE przyznanie autonomicznych preferencji handlowych Bałkanom Zachodnim („planowany akt”).

Obowiązujące zwolnienie wygasa z dniem 31 grudnia 2026 r. Celem planowanego aktu jest zatem przedłużenie zawieszenia do dnia 31 grudnia 2031 r.

Planowany akt będzie wiążący dla członków WTO zgodnie z art. IX ust. 3 oraz art. II ust. 2 porozumienia WTO.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Dnia 16 grudnia 2025 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie (UE) 2025/2014¹ dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2024/823 w sprawie nadzwyczajnych środków handlowych dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszania. Przewidziano w nim przedłużenie obowiązywania porozumień preferencyjnych do dnia 31 grudnia 2030 r.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2014 z dnia 16 grudnia 2025 r. dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2024/823 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie nadzwyczajnych środków handlowych dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszania (Dz.U. L, 2025/2014, 22.12.2025).

Preferencje handlowe zostały pierwotnie przyznane rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2000², a następnie były kilkakrotnie przedłużane.

W przypadku braku zwolnienia z obowiązków na podstawie art. I ust. 1 Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 („GATT 1994”) oraz art. XIII GATT 1994 traktowanie stosowane przez UE za pośrednictwem autonomicznego systemu preferencji handlowych należałoby rozszerzyć, w koniecznym zakresie, na wszystkich pozostałych członków WTO.

W związku z tym UE jest zobowiązana do złożenia wniosku o przedłużenie zwolnienia WTO dotyczącego autonomicznych preferencji handlowych przyznanych przez UE Bałkanom Zachodnim na podstawie art. IX ust. 3 porozumienia WTO na dodatkowy okres pięciu lat, do dnia 31 grudnia 2031 r. Oprócz złożenia tego wniosku UE powinna poprzeć jego przyjęcie na forum Rady Generalnej WTO.

Byłoby to piąte przedłużenie zwolnienia, pierwotnie przyznanego w dniu 8 grudnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.³, a ostatnio przedłużonego w dniu 28 lipca 2021 r.⁴ Powodem wnioskowania o pierwotne zwolnienie oraz kolejne przedłużenia jest utrzymująca się trudna sytuacja gospodarcza w regionie oraz fakt, że przyznanie przez Unię tym państwom preferencyjnego traktowania kwalifikujących się produktów ma na celu wspieranie rozwoju gospodarczego w sposób zgodny z celami GATT 1994.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Rada Generalna WTO jest organem utworzonym przez umowę, a mianowicie na mocy porozumienia WTO.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Radę Generalną, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. II ust. 2 i art. IX ust. 3 porozumienia WTO.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

² Dz.U. L 240 z 23.9.2000, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 530/2007 (Dz.U. L 125 z 15.5.2007, s. 1), w formie ujednoliconej rozporządzeniem Rady (WE) nr 1215/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 1).

³ WT/L/380.

⁴ WT/L/1114.

5. MATERIALNA PODSTAWA PRAWNA

5.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii.

5.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu dotyczą wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest w związku z tym art. 207 ust. 4 akapit pierwszy.

6. PODSUMOWANIE

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Radzie Generalnej Światowej Organizacji Handlu w sprawie wniosku Unii Europejskiej o przedłużenie zwolnienia WTO umożliwiającego przyznanie autonomicznych preferencji handlowych Bałkanom Zachodnim

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu („porozumienie WTO”), zostało zawarte przez Unię decyzją Rady 94/800/WE¹ i weszło w życie w dniu 1 stycznia 1995 r.
- (2) Zgodnie z art. II ust. 2 porozumienia WTO „porozumienia i związane z nimi instrumenty prawne zawarte w załącznikach 1, 2 i 3 (»wielostronne porozumienia handlowe«), w tym Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu 1994 (»GATT 1994«), stanowią integralne części porozumienia, wiążące dla wszystkich członków”.
- (3) Na podstawie art. IV ust. 1 porozumienia WTO konferencja ministerialna może podejmować decyzje we wszystkich sprawach związanych z wielostronnymi porozumieniami handlowymi. Konferencja ministerialna składa się z przedstawicieli wszystkich członków i spotyka się co najmniej raz na dwa lata. Na podstawie art. IV ust. 2 porozumienia WTO w przerwach między sesjami konferencji ministerialnej jej funkcje pełni Rada Generalna. Na podstawie art. IX ust. 1 tego porozumienia WTO zazwyczaj podejmuje decyzje w drodze konsensusu.
- (4) Na podstawie art. IX ust. 3 porozumienia WTO w wyjątkowych okolicznościach konferencja ministerialna może zawiesić obowiązek nałożony na członka przez porozumienie WTO lub przez jakiekolwiek wielostronne porozumienie handlowe.
- (5) Unia po raz pierwszy uzyskała zwolnienie z obowiązków wynikających z art. I ust. 1 GATT 1994 w dniu 8 grudnia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.², a ostatnio zwolnienie to przedłużono w dniu 28 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.³ w zakresie niezbędnym do przyznania przez Unię preferencyjnego traktowania dla kwalifikujących się produktów pochodzących z Bałkanów Zachodnich.

¹ Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień, będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1).

² WT/L/380.

³ WT/L/1114.

- (6) Dnia 16 grudnia 2025 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie (UE) 2025/2014 dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2024/823 w sprawie nadzwyczajnych środków handlowych dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszania. Przewidziano w nim przedłużenie obowiązywania porozumień preferencyjnych do dnia 31 grudnia 2030 r.⁴
- (7) Wniosek o przedłużenie zwolnienia WTO zezwalającego na przyznanie autonomicznych preferencji handlowych państwom Bałkanów Zachodnich jest uzasadniony ze względu na utrzymującą się trudną sytuację gospodarczą w regionie oraz fakt, że przyznanie przez Unię tym państwom preferencyjnego traktowania kwalifikujących się produktów ma na celu wspieranie rozwoju gospodarczego w sposób zgodny z celami GATT 1994, a także nie tworzy barier w handlu dla innych członków WTO. W związku z tym nadal utrzymują się wyjątkowe okoliczności uzasadniające przedłużenie zwolnienia na podstawie art. I ust. 1 oraz art. XIII GATT 1994.
- (8) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w Radzie Generalnej WTO, gdyż przedłużenie zwolnienia WTO dotyczącego autonomicznych preferencji handlowych przyznanych przez Unię Bałkanom Zachodnim będzie wiążące dla członków WTO,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w Radzie Generalnej Światowej Organizacji Handlu (WTO), polega na złożeniu wniosku o przedłużenie do dnia 31 grudnia 2031 r. istniejącego zwolnienia WTO dotyczącego autonomicznych preferencji handlowych przyznanych przez Unię Bałkanom Zachodnim i opowiedzenie się za przyjęciem tego wniosku.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2014 z dnia 16 grudnia 2025 r. dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2024/823 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie nadzwyczajnych środków handlowych dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszania (Dz.U. L, 2025/2014, 22.12.2025).